

Увод в програмирането

Лекция 9:

Стекова и динамична памет
(Само за **Информатика и ИС**)

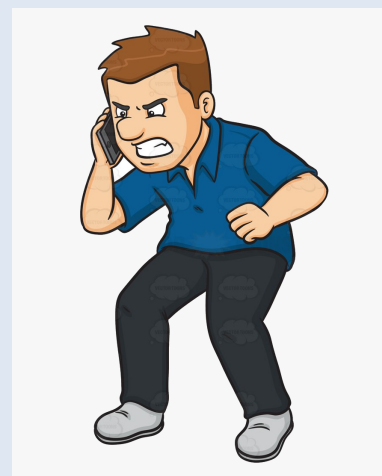
Стек

- Колекция от елементи
- Основни операции:
  - Добавяне на елемент
  - Извличане на последно добавения елемент
  - Достъп до елемента на върха
- Изучава се в курса по СДП

Ако все още не е ясно какво е стек...

- Опитайте се да изкарате най-вътрешната кола :)

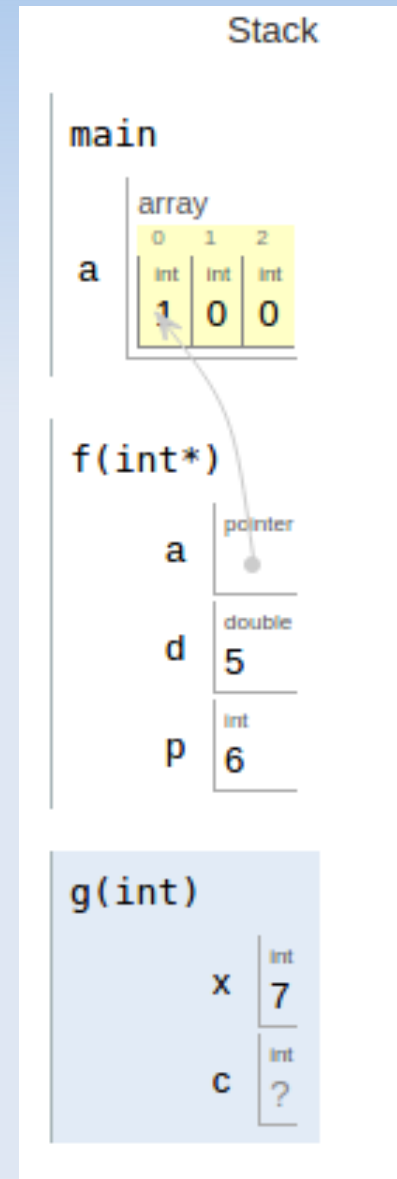

Стекова памет

- Паметта, използвана от локалните променливи на функциите, е организирана като стек
- Елементи - стекови рамки

Визуална демонстрация в pythontutor.com

```
void g(int x)
{
    int c;
    c = x;
}
void f(int *a)
{
    double d = 5;
    if (d > 0)
    {
        int p = 6;
        g(p + *a);
        p++;
    }
}
int main()
{
    int a[3] = {1};
    f(a);
    g(2);
    return 0;
}
```


Особености

- Нямаме контрол над управлението на паметта
  - Да си припомним: област на видимост на променлива
  - Паметта не може да се освободи по-рано или по-късно
- Количеството заделена памет до голяма степен е определено по време на компилация

Област за динамична памет (heap)

- Може да бъде заделена и освободена по всяко време на изпълнение на програмата
- Програмата може да заяви блок с произволна големина (напр. въведен от потребителя)
- Операционната система (ОС):
  - поддържа карта кои клетки са свободни и кои - не
  - контролира коя част от паметта от коя програма се използва
- Оператори new и delete

Заделяне на динамична памет

- **new** <тип> заделя блок от памет за една променлива от дадения тип

```
int *p = new int;
```

- **new** <тип> [<брой>] заделя блок от памет за масив с дадения брой елементи

```
int n; cin >> n;  
double *arr = new double[n];  
arr[0] = 3.14;
```

- Операторът връща указател <тип>* към новозаделения блок
- или грешка, ако операцията не може да бъде изпълнена (няма достатъчно памет)

Освобождаване на динамична памет

- В C++ трябва изрично да освободим заделената с `new` памет
- `delete <указател>` освобождава блок от памет с начало, сочено от `<указател>`

```
int *p = new int;  
delete p; // освобождава sizeof(int) байта
```

- `delete [[<брой>]] <указател>`
освобождава блок от памет, съдържащ масив от `<брой>` елементи
  - Указването на броя не е задължително, понеже ОС знае колко е голям заделеният блок

Особености

- На delete може да се подаде само адрес, върнат от new

- `int a; int* p = &a;`
~~`delete p;`~~ // а е в стека

- `int *q = new int[5];`
`int *r = &q[2] - 2;`
`delete [] r;` // позволено ли е?
~~`delete [] (q + 1);`~~

- `int *s = new int;`
`delete s;`
~~`*s = 5;`~~ // паметта вече е освободена
~~`delete s;`~~ // паметта вече е освободена

Memory leak

- Има една най-честа грешка при работа с динамична памет:
- Неосвобождаването на памет, заделена с `new`
  - Забравили сме да напишем `delete`, когато паметта вече не е необходима
  - Загубили сме указателя, който сочи към паметта
- Получава се `memory leak`

Задачи

- Да се напише програма, която по дадено цяло положително число n създава масив с точно n реални числа, след което намира средното им аритметично
- Да се напише функция, която по дадена правоъгълна матрица от реални числа намира сумата на елементите, които се намират на редове с четен индекс
- Да се напише функция, която по дадено число n връща низ с необходимата дължина, съдържащ n повторения на думата „love“, напр. „lovelovelove“
- Визуализация на решенията в pythontutor.com

Допълнителен материал

- Garbage Collector
  - В Java и други езици не се налага ръчно да освобождаваме заделената с `new` памет
- Stack trace

Край на презентацията